

ONCHOLAIMUS.

Ook een *Oncholaimus* schijnt zijne pelagische woonplaats verwisseld te hebben tegen met riet begroeide kleiaarde, die niet ver van een brakwatersloot gelegen was. Ik nam de volgende soort, die nieuw is voor de wetenschap, op het eiland Walcheren waar en houd haar, zooals ik uit analogie, doch vooral op theoretische gronden durf beweren, voor eene soort, die noch in de naburige Noordzee, noch in de Schelde meer te vinden is, terwijl de anders gebouwde afstammelingen harer voorouders daar zonder twijfel nog wel voortleven.

Oncholaimus thalassophygas n. sp.

Plaat XII en XIII. Fig. 48_{a-c}.

Ik trof deze merkwaardige aard-oncholaimen in Augustus aan en wel volwassen mannetjes, alsmede vormen, die dezelfde

lengte bereiken, doch aan welke de geslachtsdeelen nog niet ontwikkeld waren en die ik voor jonge wijfjes houd.

Onze soort is het meest verwant aan *Onch. fuscus* Bast. De mannetjes worden 2,1 mm. lang, de grootsten der wormen, wier kunne nog niet te bepalen was, bereikten evenzeer de lengte van 2 mm. Zij hebben een slanke gedaante. De kop is stomp afgerond; aan dezen neemt men vier? zeer korte submediane papillen waar, doch overigens geene borstels.

In de gewoon gevormde mondholte zie ik drie tanden, waarvan er een groot is en kegelvormig, de beide anderen zwakker en tamelijk gelijk ontwikkeld. Een ring van het zenuwstelsel om den oesophagus valt spoedig in het oog; de oesophagus meet $\frac{1}{6}$ van de lengte van het geheele dier.

De staart van het mannetje is karakteristiek; achter den anus wordt hij aanvankelijk weinig smaller, doch daarop wordt hij plotseling zeer dun en gaat zoo in een smal gedeelte over, dat aan het einde weder eenigermate is verdikt en waar de staartklier met eene nauwelijks zichtbare papil uitmondt. Noch op den kop, noch ergens anders bespeurt men borstelharen, behalve hier en daar op den staart, alsmede eene rij van 5 of 6 steeds gebogen borstels ventraal vlak bij en vóór den anus. Even vóór de plaats waar het bredere gedeelte van den staart in het smallere overgaat, ziet men twee stompe papillen, ééne aan iedere zijde, op ieder van welke een kort borsteltje geplaatst is.

De spicula zijn zeer lang en slank en worden $\frac{1}{20}$! van de geheele lengte van den worm lang; zij zijn overal even dun, behalve aan hun binnenste uiteinde, dat trechtervormig verbreed is. Er ligt een zeer klein, ovaal, accessorisch stuk bij. Vóór de spicula neemt men op de huid over een tamelijk grooten afstand een veertigtal schuine evenwijdige strepen waar, gelijk die bij *Dorylaimus* worden aangetroffen.

De ruimte tusschen de voorste dier strepen en den anus bedraagt $\frac{2}{9}$ van de geheele lengte van het dier.

Van *Onchol. fuscus* B. onderscheidt onze *O. thalassophygas* zich door het gemis aan pigment, een slanker lichaam, een

duidelijken hersenring en eenen op eene verschillende wijze gebouwd staart.

De maten dezer soort zijn in $\frac{1}{255}$ sten van een millimeter als volgt:

	N ^o . 1	N ^o . 2	N ^o . 3	N ^o . 4	N ^o . 5	N ^o . 6
	♂	♂	Allen jeugdige vormen; geslachtsloos.			
Oesophagus	100	85	100	95	74	75
Gr. oes — anus	410	300	400	365	240	270
Staart	30	29	33½	30	22½	28
Geheele lengte	540	415	535	490	335	375
Breedte in het midden . . .	15	13½	14½	14	11	12½
Breedte gr. oes	14		14			
Spiculalengte	27					
Vh l b.	36	31	38	35	30	30
Vh o l.	5½	5	5⅓	5	4½	5
Vh s l.	18	14	16	16	15	13½

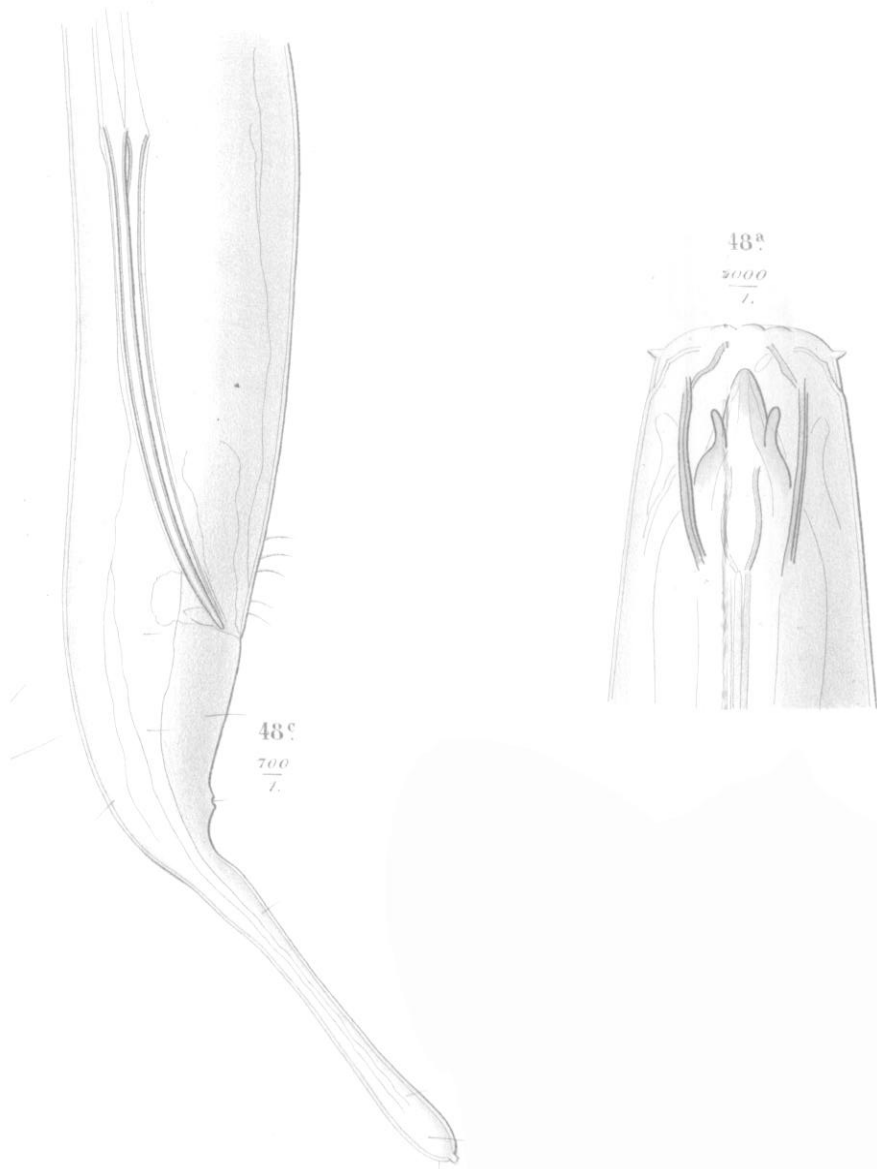

Fig. 48. *Oncholaimus thalassophygas* de Man, *a* de kop van een der mediane zijden gezien, *c* het achterste gedeelte van het mannetje.

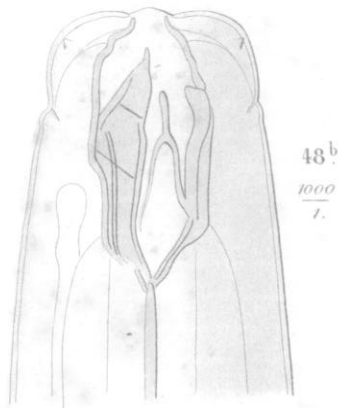

Fig. 48. *Oncholaimus thalassophygas* de Man
b de kop van ter zijde.